

Rauhallinen työ tuo tulosta

Einari Vidgrén -säätiö myönsi **Pentti Häihälle** urakoitsijoille myönnettävän Einarin Palkinnon pitkstä elämäntyöstä koneellisen puunkorjuun alalla. Ypäjälinen Häihälä lopetti varsinaisen yritystoiminnan vuonna 2012 toimittuaan puunkorjuualalla aina 50-luvulta lähtien. Häihälän yrittäjyyden lähtökohtina on ollut pitkäjänteinen ja vastuullinen työ sekä ammattitaitoisen henkilökunnan arvostaminen. Pitkänlinjan puunkorjuuammattilaisen yrityksen pohjalta syntyi uutta yritystoimintaa, kun osa hänen palveluksessaan toimineista kuljettajista jatkoi puunkorjuuyrittäjinä.

- Aloitin koneurakoinnin jo ennen armeijaa ostamalla Pikkufergulla. Vuosien saatossa urakointi pellolla väheni ja työ metsässä lisääntyi. Ensimmäinen metsään tarkoitettu koneeni oli puoliteloilta varustettu massikkapohjainen Kärppä, kertoo Pentti Häihälä.

Fergusonin Kärppä meinasi toisinaan hukkaa lumeen, mutta mittavan määrän puuta Häihälät koneellaan ajoivat. Usein kuskina oli Pentin veli **Juhani**, joka notkeampana sujahti helpommin ahtaaseen ohjaamon. Nälkä kasvoi syödessä ja ensimmäinen varsinainen metsäkone oli käytettynä hankittu Valmetin CK.

Seitsemän ketjua

Parhaimmillaan Pentti Häihälällä oli seitsemän ketjua urakoimassa. Hakkuita tehtiin Mustialan yhteismetsälle, lähialueen sahoille ja useille muille yrityksille.

- Valtaosin tekemäni sopimukset olivat suusanallisia, mutta ongelmia ei ilmaantunut. Kerran sovitut asiat pitivät puolin ja toisin, vaikka niitä ei paperille pantukaan, Häihälä muistelee.

Yrityksen motot olivat kaikki Ponsseja, mutta ajopuolella oli muitakin merkkejä. Päätymistä Ponsseen Pentti perustelee vuosikymmeniä sitten Koneviestissä julkaistulla artikkelilla. Siinä vieremäläinen metsäkone sai arvostelijoilta kehuja ja kiinnostus heräsi. Eikä Pentin tarvinnut konevalintaansa katua.

Kuskit oppivat koneiden käsittelyn pääosin työssä. Osa kuljettajista oli käynyt kuljettajakoulutuksen, mutta heidänkin piti opetella puun kaato metsässä. - Rauhallisesti kun opettelee, niin kyllä koneen hallinnan oppii, Pentti toteaa. Nykyaikaiset motot vaativat jo koulun penkillä istumista, sillä koneiden tietotekniikka on sen verran monipuolista. Tietokonepuoli on taloudellisempaakin opettaa isommalle porukalle luokkahuoneessa. Pentti Häihälä harmittelee nykyisen ”pakkokoulutuksen” koukeroita. Työntekijöiltä vaadittavan korttiviidakon läpikäyminen on paikoitellen käsittämätöntä. Ikään kuin työtaito rapistuisi työtä tekemällä muutamassa vuodessa. Ja yleisenä mielipiteenä usein on, ettei pakollisilla ja maksullisilla kursseilla opi oikeastaan mitään uutta.

Harvennukset työllistävät

Harvennukset lisääntyivät koko ajan ja siihen tuli sopivia koneita. Pientä ja kevyttä ajokonettakin toimeksiantajat kyselivät, mutta taksat oli mitoitettu ison ja tehokkaan koneen mukaan. Pikkuhiljaa vaatimukset pienestä ajokoneesta jäivät pois.

- Aina kun aamulla lähdin työmaalle, niin ajattelin että jäisipä tänään viivan alle jotain. Mutta ihan kaikkina päivinä ei näin käynyt.

Harvennusten laatu pysyi hyvänä ja pätevimmän kuskin nimi tuli aina työnantajan tietoonkin. Hankaluutena harvennuksessa on urakkatyö, josta pitäisi tulla motteja. Mutta huolellinen ja harkinnalla tehty huippulaatuinen harventaminen on hidasta, jolloin saanto heikkenee.

Työnjohto ja suunnittelu eivät tänä päivänä merkitse leimikon ympärille enää lippujakaan. Kuskille onkin säilytetty huomattavan paljon vastuuta. Urakkatyötä Häihälä ei suosinut, koska se näkyy helposti koneen kunnossa ja huoltojen laiminlyönteinä.

Häihälän kuskit pysyivät talossa erittäin hyvin. Häihälän muistissa ei ole yhtään tapausta, jossa kuljettaja olisi siirtynyt toisen koneyrittäjän palvelukseen. Osasyynä työviihtyvyyteen oli varmasti sekin, ettei yrityksessä koskaan tehty vuorotyötä. Tämä ei tarkoita etteikö joskus yölläkin töihin oltaisi lähdetty. Mutta nämä tapaukset olivat onneksi melko harvinaisia remonttikeikkoja.

Fergun mies

Pentti tunnustaa, että harrastukset olivat iltaisin tehtävät paperityöt. Vaikka verokirjanpito oli tilitoimistolla alusta asti, niin yllättävästi sitä paperihommaa kuitenkin yrittäjällä riittää. Olisi pitänyt kuntoakin hieman paremmin hoitaa.

- Harrastuksista sen verran, että bensafergun vuodelta 1951 entistin hiljattain. Ajelen sillä vain lämpimällä säällä. Kylmällä säällä ajaminen tuli koettua vuosikymmeniä sitten peltotöissä. Pyöräilyä ja hiihtoa olen viime aikoina harrastanut jonkun verran, Pentti Häihälä kertoo.

Häihälä lopetti yrityksensä vuoden 2012 toukokuussa. Koneet on myyty yksitellen muutaman vuoden aikana. Jäljellä ei ole kuin yksi Beaver. Osa koneista meni yrityksen kuskeille, jotka aloittivat oman urakoinnin. Yksi pehmeään maastoon tarkoitettu kone meni Viroon ja Tapani-myrskyn jälkeisille savotoille meni pari konetta. Pentti yritti aluksi myydä koko konekantaansa kerrallaan, mutta innokkaita ostajia ei löytynyt. Sen sijaan 1990-luvun alun laman muututtua nousukaudeksi Häihälältä kyseltiin koko yrityksen ostoa.

- Silloin parikymmentä vuotta sitten tuntui, että eihän sitä näin nuorena arvaa lopettaa. Mutta nyt tämä meikäläisen eläköityminen meni kahdeksan vuotta pitkäksi, hymyilee vuonna 1939 syntynyt Pentti Häihälä.

Ponsse Oyj:n perustaja ja teollisuusneuvos Einari Vidgrén perusti vuonna 2005 Einari Vidgrénin Säätiön, jonka tarkoituksena on nostaa koneellisen puunkorjuun alalla tehtävän työn arvostusta. Einari Vidgrénin elämäntyötä ylläpitävä säätiö haluaa kehittää ja lisätä koneelliseen puunkorjuuseen liittyvän yrittäjyyden tunnettuutta sekä lisätä koneellisen puunkorjuun kiinnostavuutta työllistäjänä etenkin nuorten keskuudessa.